

Motion till riksdagen 2008/09:U242

av **Inger Jarl Beck och Åsa Lindestam (s)**

EU:s arbete med kvinnor, fred och säkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hur Sverige ska driva arbetet med frågan om kvinnor, fred och säkerhet inom EU och gentemot dess medlemsländer.

Motivering

Sverige ska vara drivande i implementeringen av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (FNSR 1325) inom EU-systemet och bland EU:s medlemsländer genom att ställa krav på följande områden.

EU ska inrätta en central och autonom enhet inom EU med mandat för att koordinera, granska och utvärdera arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i EU:s strategier och policyer samt granska och utvärdera implementeringen av FNSR 1325 i EU:s utrikes-, säkerhets-, bistånds- och handelspolitik.

EU ska ta fram en tydlig och konkret handlingsplan som bygger på FNSR 1325 och som omfattar både kommissionen och rådet.

EU ska utveckla en struktur för att säkerställa involveringen av organisationer i det civila samhället, särskilt kvinnoorganisationer, i arbetet för att implementera FNSR 1325.

Samtliga EU:s medlemsländer bör anta nationella handlingsplaner för implementeringen av FNSR 1325.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet och dess koppling till demokrati och hållbar utveckling utgör grunden i flera olika internationella instrument som är erkända av EU:s medlemsländer: från Cedaw till Pekingdeklarationen och "Platform for Action" samt millenniemålen. Kopplingen mellan jämställdhet, hållbar utveckling och internationell säkerhet blev officiellt erkänd i och med att FN:s säkerhetsråd antog resolution 1325 om kvinnor, fred och

Fel! Okänt namn på

säkerhet år 2000. Samma år antog Europaparlamentet en liknande resolution ”European Parliament resolution on participation of women in peaceful conflict resolution (2000/2025(INI)”. Resolutionerna understryker det brådskande behovet av att öka kvinnors deltagande i fredsbyggande och att tillgodose de särskilda skydd som behövs för att säkra kvinnors och flickors säkerhet under konflikter. EU förbinder sig till dessa olika instrument och borde aktivt arbeta med deras fullständiga implementering, inte bara inom medlemskapet utan också i sina relationer och avtal till tredje part.

I dag drivs jämställdhetsfrågor inom EU av mindre och utspridda organ, och finansieringen tenderar att försvinna i den allmänna gender mainstreaming som ingen specifik instans överser och kontrollerar. För att koordinera och säkerställa ett konsekvent och helomfattande arbete med integreringen av ett jämställdhetsperspektiv samt med implementeringen av FNSR 1325 bör EU inrätta en central och väl finansierad enhet med mandat att koordinera, granska och utvärdera EU:s arbete med dessa frågor. Att förtydliga budgetposterna och säkra resurser är särskilt viktigt eftersom genusperspektivintegreringen och tillämpningen av FNSR 1325 har en tendens att få låg prioritering då de inkluderas i andra budgetposter.

Enheten för integrering av ett genusperspektiv bör ses som ett led i EU:s utveckling mot ett närmare samarbete mellan politikerområdena handels-, bistånds- och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

EU strävar efter att bli en viktigare internationell aktör för fredsfrämjande och konfliktförebyggande arbete. EU har vid flera tillfällen, i resolutioner, rådsslutsatser och rapporter, erkänt kvinnors roll för fred och säkerhet och att våld mot kvinnor används systematiskt som krigsföringsmetod, vilket urholkar möjligheten att skapa fred. I ett anförande i oktober 2007 inför FN:s säkerhetsråd då kvinnor, fred och säkerhet diskuterades framhöll EU:s ordförande att genusrelaterat våld under konflikt får allvarliga konsekvenser för fredssträvanden och måste åtgärdas. Vidare välkomnade han att FN skulle ta fram en systemomfattande handlingsplan för 1325. I linje med detta och för att EU ska kunna vara ledande internationellt i frågor om fred och säkerhet bör EU ta fram en egen handlingsplan som bygger på FNSR 1325 och som omfattar både rådet och kommissionen. Som nämnts ovan finns ingen ordentlig koordinering inom EU av arbetet med att införa ett genusperspektiv och med att genomföra resolution 1325. En handlingsplan som omfattar såväl rådet som kommissionen skulle effektivisera arbetet och underlätta samordning.

Detta arbete handlar också om att utveckla en struktur där det civila samhällets deltagande och inflytande i detta arbete förstärks och säkerställs, framför allt kvinnoorganisationernas inflytande. Under de senaste decennierna har icke-statliga aktörer i det civila samhället och NGO:er spelat en allt viktigare roll i arbetet för att förhindra väpnade konflikter, bygga hållbar fred och för att försvara mänskliga rättigheter. Konfliktförebyggande och fredsfrämjande politik som grundas på multilateralism och samarbete förutsätter starka, legitima och demokratiska styren – vilka i sin tur är beroende av en aktiv involvering av det lokala, civila samhället. Organisationer i det civila samhället i Europa har utvecklat en expertis vad gäller involveringen av det lokala civila

Fel! Okänt namn på

samhället i utvecklings- och konfliktdrabbade länder. EU bör således utveckla ett system för att tillvarata denna expertis och för att garantera det civila samhällets deltagande.

EU:s medlemsländer är ledande internationellt när det gäller att anta handlingsplaner för FNSR 1325. Till dags datum har sju medlemsländer antagit nationella handlingsplaner: Sverige, Danmark, Island, Schweiz, Spanien, Storbritannien och Österrike. Sverige bör via EU driva frågan om att samtliga 27 medlemsländer ska anta handlingsplaner.

Stockholm den 30 september 2008

Inger Jarl Beck (s)

Åsa Lindestam (s)